Мар'яна ЯГНИЧ
магістрантка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна
marianna2703marianna@gmail.com

STEM-ОСВІТА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У 5-6 КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Одним з актуальних напрямів модернізації української освіти та ефективних методів формування засадничих компетентностей учнів є запровадження в закладах загальної середньої освіти інноваційних технологій Нової української школи (НУШ). До таких технологій належить STEM-освіта, яку називають світовим освітнім трендом.

Абревіатура «STEM» поєднує перші букви таких термінів: Science (наука), Technology (технологічний процес), Engineering (інженерія), Math (математика). STEM-освіта – це «категорія, яка окреслює відповідний педагогічний процес (технологію) формування та розвитку розумово-пізнавальних і творчих якостей молоді, рівень яких визначає конкурентну спроможність на сучасному ринку праці: здатність і готовність до розв'язання комплексних завдань (проблем), критичного мислення, творчості, когнітивної гнучкості, співпраці, управління, здійснення інноваційної діяльності» [2, с. 2].

Українські науковці О. Барна, О. Воронкін, С. Кириленко, О. Кузьменко, А. Кух, Н. Морзе, Ю. Свідерський, М. Сидорович, О. Стрижак та ін. актуалізують ефективність використання STEM-освіти в навчанні.

STEM-освіта у школі – це такий підхід до навчання дитини, коли за основу беруть не набуття знань, а вміння їх здобувати та застосовувати практично. STEM-освіта допомагає формувати в учнів критичне мислення, навички командної роботи, бачення цілісної картини світу й уміння використати знання для виконання завдань з реального світу.

Оскільки реалізація принципів STEAM-освіти базується на інтеграції знань з різних галузей для повної соціалізації дитини [1, с. 17], то перед сучасним учителем постають завдання, пов'язані з розробкою методів і прийомів, що відповідають визначеним пріоритетам.

Незважаючи на те, що STEM-освіта спрямована безпосередньо на предмети природничо-математичного циклу та технологізацію процесу навчання, окремі її елементи доцільно застосовувати на уроках української мови в закладах середньої освіти, а саме: згадки галузей науки у вправах, використання онлайн-платформ, створення супровідного дидактичного

матеріалу, тематичні вироби, завдання математичного характеру, де за відповіддю зашифровані літери, мовні вікторини, проєкти тощо.

Інтегрувати природничі науки з гуманітарними можна через проведення тематичних конкурсів. Варто запропонувати дітям звернутися до термінологічних словників, візуалізуючи поняття візерунками на виробах. Якщо у вправі згадуються кулінарні страви, школярі можуть приготувати їх вдома, а фото-результати та словесний супровід представити на уроці, колективно відзначивши кращі з них.

На уроках української мови маємо привернути увагу учнів до проблемних ситуацій, на які вони будуть натрапляти в дорослому житті. Створення різноманітних досліджень, інтегрованих уроків, проєктів сприятимуть вихованню самостійності в учнів, відповідальності перед собою та іншими, вмінню працювати в команді. Школярі самі можуть обирати формат, у якому їм зручніше втілювати творчі ідеї, адже за масштабом проєкти бувають малі, середні, великі, а за характером – дослідницькі, творчі, інформаційні або ситуативного характеру. Результатами STEM-уроків стануть створені сторіборди, проведення прес-конференцій, дебатів. Окремо виділяємо навчальні інтерактиви, які не тільки підвищують рівень зацікавленості, але й допомагають учням краще зрозуміти тему.

Застосувння методів STEM-освіти на уроках української мови реалізується також через дослідження іншомовної лексики, а саме – вивчення та аналізу англомовних запозичень, пошуку і продукування відповідників українського походження. Упродовж цього процесу здобувачі освіти розуміють, як розвивається мова та як мовці впливають на цей процес. Крім того, учні проявлятимуть інтерес до роботи з друкованими та онлайн-словниками, правописами та тематичними сайтами. Такі заходи мають широкі можливості для практичного втілення STEM-освіти, розвитку діяльнісних навичок та здорової конкуренції.

Вкрай важливо підготувати учнів до життя, сформувати компетентності, які дозволять розв’язувати реальні практичні потреби. Тому систему навчання STEM, яка на сьогодні здобуває свою популярність, можна вважати такою, що забезпечує формування в учнів компетентностей XXI століття, відповідає запитам та вимогам сучасної освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Батура Ю. О. STEM – освіта: світовий освітній бренд. URL: https://content.e-schools.info/sarny-lyceum/library/02-%D0%91%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-

%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%9E%D0%BA%D1%822017.pdf (дата звернення: 20.04.2022)
2. Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 навчальний рік. *Лист ІМЗО № 21.1/10-1470 від 13.07.17 року.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1470777-17#Text (дата звернення: 20.04.2022)

Олеся ЧИКИНДА
магістрантка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
alisatataz@gmail.com

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ Ш. СУЗУКІ В МИСТЕЦЬКО-ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ГРИ НА СКРИПЦІ

Дитяче музикування на інструменті (скрипці) є важливим засобом музичного вихованням у сучасній мистецькій педагогіці. Однак дуже часто виникає протиріччя між дитячим бажанням долучитися до скрипкового мистецтва та нелегким його початковим етапом.

Методиці початкового етапу навчання гри на скрипці присвячені праці як українських, так і зарубіжних дослідників: О. Андрейко, М. Берлянчика, К. Завалко, В. Зельдіса, Д. Колбіна, І. Лесмана, О. Лисаковського, К. Мостраса, О. Пархоменка, Г. Павлія, В. Стеценка, Ю. Янкелевича та ін [1]. Однак більшість учнів з середніми музичними здібностями втрачають інтерес до занять через неспроможність засвоїти сучасні програмні вимоги. На нашу думку таку проблему можна вирішити завдяки використанню в процесі початкового етапу навчання гри на скрипці методики японського скрипаля і педагога Ш. Сузукі.

Мета дослідження — висвітлити та з'ясувати основні методичні аспекти Ш. Сузукі в процесі початкового навчання гри на скрипці.

Основоположник інноваційної методики гри на скрипці для дітей Шинічі Сузукі (17 жовтня 1898 р. м. Нагоя, Японія) у юнацькому віці зацікавився скрипковим виконавством, хлопець їздив світом, та удосконалював свої знання та майстерність. Ш. Сузукі припускав, що малюки дошкільного віку, здатні легко грати на музичних інструментах. Він говорив, що будь які здібності дітей потрібно вдало розвивати, та вірив що усі діти мають музичні задатки. Ш. Сузукі винайшов принципи за якими можна було б сприяти розвитку обдарованості у дитини. Він